

Cena Numeru 2 centy w Krakowie i Podgórzu; 3 centy na prowincyi.

PRENUMERATA

mięsieczna w Krakowie i K.; z dostawą do domu 1 K. 50 h.; na prowincyi z przesyłką pocztową 1 Kor. 50 hal. — E. Prenumerata za granicą 1 mk. 50 l. 2 fr. 1 rs. POJEDYNCZE EGZEMPLARZE NAKRYWAĆ MOŻNA WIE WSZYSTKICH AGENCYACH PISM I NA WSZYSTKICH DWORCACH KOLEJOWYCH.

NOWINY

Diennik niezawisły demokratyczny ilustrowany.

Redakcja i Administracja „Nowin”: Kraków, Rynek gł. L. 8, Tel. 627, Redaktor przyjmuje od godziny 11 do 12 w południe. — Ekspedycja „Nowin” w drukarni Rynek gł. L. 8.

REDAKTOR NACZELNY: LUDWIK SZCZEPAŃSKI.

Wiadomości ustnie, telefonicznie i listownie przyjmuje Redakcja (Tel. 627) od godziny 9 rano do godziny 7 wieczorem w biurze Rynek gł. L. 8, i p. Rekopisów nie zwraca się.

„NOWINY” wychodzą codziennie wieczorem o godzinie 5-tej. — Cena numeru 2 centy w Krakowie, 3 centy na prowincyi.

Nieobecni.

Zawet Nieobecni. — Skarby jakie posiadają ziemniaki w polkach praskich. — Gdzie nasi magnaci? — Gdzie p. namiestnik?

„Tygodnik Chruszowski”, piśmie poświęconem sprawom powiatu chruszowskiego w Galicyi, zamieszcza w numerze 13 artykuł niemieckich znajdującą się 938 hektary, czyli więcej, niż jedna ćma części. Lasów w powiecie naszym jest 25.574 hektarów, a tego 7.946 hektarów, a więc trzecia część, w rękach niemieckich właścicieli. Te cyfry są już dość wymowne, a podobnie należy, że 1.184 hektarów ziemni, w całem 1.084 hektarów lasu, przeszedł w ręce niemieckie dopiero w ostatnim dziesięciu lat.

Największem bogactwem naszego powiatu jest bogactwa jego czerpnię ziemi.

Dotyczy się, w tym, co do ziemniaków, jako że wydobycie mineralne, nie sąstrzeżonych dla państwa (zastrzeżone są kruszce szlachetne i sół), należy mieć uprawnienie przez władzę górniczą, które otrzymuje się na pewną powierzoną ziemię, w tem, co jest pod ziemią. Powierzchnie te używają się albo wywożąc je miarami górniczymi (jedna miara 45.116 metrów kwadratowych) albo przysparzając (interagując) węgry pomijając (zamiast) albo też miarami ziemniaki (jedna miara 115.000 metrów kwadratowych). Wreszcie nazywają się one wyłączeniemi górniczemi: są to kopa o średnicy 850 metrów bieżących.

Jżeli zatem za podstawę obliczenia udziału w bogactwie ziemi należy wziętych te uprawnienia, to obraz będzie bardzo smutny. Na wydobycie węgla wydają władze górnicze, w naszym powiecie 2.578 zwycięznych miar górniczych i 12 przynajmniej, a tego 2.086 miar górniczych i 12 przynajmniej znajduje się w rękach niemieckich. Zamieszcza tu wyróżnia, że wliczamy tu właścicieli ziemniaków, niemieckich poza granicami naszego kraju, nie wliczamy zaś firm obcych i innych, jak np. francuskie i t. p. Na wydobycie oliwki ziemnej 32 zwycięznych miar górnicze i 1 przynajmniej, wszystkie w rękach niemieckich. Eksploatacja galmu ma 906 zwycięznych miar górniczych, 42 przynajmniej i 21 miar dziennych, a czego Niemcy posiadają prawie wszystkie uprawnienia, gdyż na innych wła-

ścieli! pozostaje tylko 17 zwycięznych miar górniczych, 2 przynajmniej i 15 miar dziennych.

Na posiadanie żalaza wydano 25 miar górniczych, 4 przynajmniej 18 miar dziennych — a z tych uprawnień tylko 5 miar dziennych znajduje się w rękach niemieckich. Wszystkich wyłączeń górniczych, uprawniających do posiadania górniczych, wogóle jest w powiecie 3.210, a z tej ilości Niemcy posiadają 1.378. Widzimy więc, że oni wprost zagarnęli bogactwa naszej ziemi.

Biorąc na uwagę istniejące zakłady przemysłowe i fabryczne, na ogólną ich liczbę 38 w całym powiecie — Niemcy mają ich 8, czyli więcej niż czwarta część. To jest obraz, w ogólnych rysach tylko skrócony, a mimo to tworzą o przyszłość przynajmniej, jeżeli się zwąży, że każda taka placówka niemiecka jest, pomijając straty ekonomiczne, pożyteczna w zakresie dla nas kraju i warowna, posiadającego się stałe zarządzanie, znaczącego naszą zgubę.

A teraz zapytajmy się, dlaczego temu salowi naszej ziemi przez Prusaków nie zapobieżono? Gdzie są, pytamy, nasi magnaci, lokujący swoje kapitały w bankach angielskich? Gdzie ci „wielcy rolnicy”, którzy dierżają władzę w swoich rękach i roszą sobie wolaż pretensje do przewodzenia narodowi, arogają sobie wolaż obywateli przywileje polityczne?

Gdzie był p. Namiestnik? Wszakże ziemię chruszowską — to jest ziemia! Tam nie swoje dobro, tam go jednomyślnie do Sejmu podano wybrano... Dlaczego p. Namiestnik, jeden z największych galicyjskich kapitalistów, nie umiał przeskrocić seborium ziemi chruszowskiej przez Prusaków? Nasi panowie byli nieobecni...

Sprawa „ministerstwa robot publicznych” — i „ministra, kanałów w Kole polskiem.”

Wiedeń. Koło polskie odbyło w sobotę posiedzenie pod przewodnictwem dra Giąbskiego. — Posiedzenie to jest bardzo ważne, bo świadczy, że wszyscy przywódcy Kola uznają potrzebę budowy kanału Kraków-Wiedeń i gotowi są wywierać nacisk na rząd, aby budowę nie odrzucił. — Dyskusja rozwinęła się na tie kwestyi, jaki zakres działania ma mieć nowe „ministerstwo robot publicznych”. — Mowcy z Kola polskiego zgadli, aby wszystkie sprawy wodne były skoncentrowane w nowem ministerstwie, oraz aby stworzono krajową dyrekcję dla wszystkich budowli wodnych. W toku dyskusyi przemawiali poslowie: Giąbski, Stwiertni, Abrahamowicz, Petelens, Kozłowski,

Dzieduszycki, Małachowski, Kollischer, Battaglia, Stojatowski, Stanisławski i inni.

Uchwalono rezolucje pp Stwiertni i hr. Dzieduszyckiego.

Rezolucja p. Stwiertni opiewa: 1) „Przedłożenie rządowe co do utworzenia ministerstwa robot publicznych unajmo Koło polskie za niedostateczne, gdyż nie uwzględniło postulatów krajowego, co do zorganizowania wszystkich agend, dotyczących robot wodnych w jednym ministerstwie. 2) Koło poleca mowcom Kola, aby domagali się stanowco przydzielenia agend, dotyczących zabudowania potoków górskich, budowy kanałów i przemysłu budowlanego, do ministerstwa robot publicznych. 3) Mowcy Kola polskiego mają domagać się nadto utworzenia dwóch sekcji technicznych przy ministerstwie robot publicznych, a mianowicie sekcji budowlanych, dróg i mostów i sekcji dla regulacji rzek i kanałów.”

Rezolucja hr. Dzieduszyckiego: „Koło polskie odracza swoją decyzję w sprawie organizacji ministerstwa robot publicznych; poleca prezydium układy z rządem i stronnictwami celem: a) zabezpieczenia budowy kanałów, b) skoncentrowania wszystkich agend wodnych w ministerstwie robot publicznych, c) stworzenia dyrekcji krajowego w woj. w Galicyi dla wszelkich budowli wodnych. Prezydium sąs. sprawa Kola polskiego z wyniku tych rokowań, poszem Kolo powożenie decyzyj w sprawie organizacji ministerstwa dla robot publicznych.”

Zaczynają należy, że w sprawie kanałów Kolo polskie odgładzi niebawem speczynie posiadzenie.

W Poznaniu nie wolno mówić na zgromadzeniach po polsku!

Paragraf siódmy uchwalony. Berlin. W Sejmie Reaszy toczyła się w dalszym ciągu dyskusja nad § 7 ustawy o stowarzyszeniach. Posen hr. Radsziwiłt zali się na krótko do sprawowania komisyjnego, które przyzwoliło sobie cały charakter obsony polityki blokowej. Paragraf, w którym odbywa się dyskusja jest — o czym niżej wzięć nie może — brotalmym ciosem wymierzonym przeciwko. Chociaż zgłosił naród, który jest jednym z narodów kulturalnych Europy. Jakim prawem chcecie odmówić Polakom tego, co danem jest Mazurom i Litwinom. Stronnictwa ośmieszają się w ten sposób. Prezydent zwraca uwagę mowcy, że wyra-

OGŁOSZENIA

za wiersz peitn 10 hal., za każdy następny res 12 hal., drobne ogłoszenia po 4 h. przez od wyrazu minimum 50 hal.). Nadesłane za wiersz peitny 50 hal., srody na każdej stronie po 3 Kor. — Załączniki 20 Kor. za tytuł. Inzeraty/prawdzi w swoim zarządzie p. M. Iuperye. Administracja „NOWIN”, Rynek gł. L. 8, otwarta od 9—1 w południe i od 3—3 popołudnia.

Na Lwów Skład i Ekspedycja: Agencya Sokolowskiego, Pasaż Hausmana 1. 2.

zenie, jakiego użył, mówiąc o stronnictwach, jest niefortunne.

Ks. Radsziwiłt: Pruscy królowie przyrzekli że będą szanowali polską narodowość: (Mowca zwraca się ku lawom prawicy) a wy teraz przy pomocy stronnictwa, które się nazywa liberalnem chcecie przez polskie zarządzenie, przez sakez używania języka ojczystego czynić dla narodu iluzorycznem prawo stowarzyszenia i zgromadzenia się. W przypadku nie będzie miał rząd polski w kompromis (Oklaski w Polaków).

Posel Spahn (Centrum) podnosi, że prawo używania języka ojczystego jest prawem natury. Ustawy niewątpliwie zwraca się przeciw ludności polskiej. Mowca wykazuje, że paragraf językowy ma także bardzo wielkie znaczenie ekonomiczne. Stronnictwo mowcy widzi w tym § 7 sakcję/ceciu spojku wewnętrznego.

Za wolaż przemawiał tylko mowców narod. liberalnych i sekretarza mowa Rothman. W głosowaniu Sejm Reaszy przyjął 900 głosami przeciw 179 (3 wytrzymało się od głosowania) 7 paragraf językowy w urzmieniu uchwalonem na podstawie kompromisu przez partye blokowe. Większość Izby przyjęła uchwałę burzliwym oklaskami.

„Cudowna woda”.

(Przedsiwio historia krakowska). Pan Benedykt, urzędnik powiatowy instytucji krakowskiej, zachorował na nerki. Chorował na nerki może każdy, kto ma nerki, nawet urzędnik VII rangi. Dlaczego pan Benedykt nie miał chorować na nerki? Stał było pana Benedykta na chorobę, stał było i na leczenie. I to nie było jakie — wodę Costrexeville. Pił dzień, pił drugi i radość wstąpiła w serce jego. Nie mógł się dość przed kolegami nachwalić wody Costrexeville. Drugi dzień dopiero pił, a już czuje się daleko lepiej! — Cudowna woda!.. I jaka smaczna! — A co to za pakowna butla! Piję i piję a nie wiele ubywa! Pił dalej pan Benedykt, pił tydzień, drugi, trzeci. Wypił wreszcie całą szarwastą butelkę i — wyzdrowiał. Chorobę nerek jakby ręka odjął. — I jakoż ta tania krakujka! Butelka wody za kilka złotych i człowiek zdrowy, jak fant rzy! — No wypicie pół roku pan Benedykt przekonał się, że csem polegają odnowne włascności wody Costrexeville. Okazało się, że pierwszego zaras dnia po rozpoczęciu kuracyi, gdy pan Benedykt wyszedł na obiad, dostawiwszy swą wodę w biurze, kolega jego, pan Michał, niechający przewrócić butelkę i wy-

Nowy Żyd wieczny Inłacz według Eugeniusza Sna, opracował Walery Tomicki. Cłag dalszy.

Weszed właśnie w tej chwili, kiedy Aniela machinalnie zaszłała twarą od panogci Cebuli, która z wściekłością biny ciebna poklepać twarz swojej ofiary. Knieć się na megiere i nchwydł ją krespko za jej rudy warkocz, odepchnął ją w tył, a potem kopnąwszy silnie nogą, przewrócił ją wznak, wszystkiego tego kowal dokonał w mgiełtenu oka. Cebula, potężnie w głowę ngduzona, więcej się nie podniosła. Kilku robotników wbiegło za Agrykolia i kiedy kowal podniósł omiadała Aniela z sobą ją do przyległego pokójku, oni wygnali z domu bandę.

Do pierwszemu zapale walki, miała liezba prawdziwych Wilków, jak mówił Agrykolia, neszłych

zresztą robotników, którzy przez słabość dali się włączyć do wyprawy, widząc, czego się dopuszcza halastra, przesłała na stronę Żyrków.

— Niema tu Wilków ani Żyrków! — mówił jeden, który obronił Oliwiera od panurów jakiegoś włóczęgi! — teraz są tylko sami oczewi rzemieślnicy, którzy powinni się połączyć całemi siłami, ażeby wypędzić tę sgraję lotrów i nikczamników.

— Tak! tak... — rzekł drugi — pomimo woli naszej zaczęto wybijać okna waszego domu. — Kamieniarz przy przywódcy smieszności; prawdziwi Wilcy brzydzą się podobnem rzeczami; on odnowie za swoje postęgi.

Bandę pozostałych lotrów, podratowała przez natego człowieka, tajemnego wysłała barona Tripeaud, rzuciła się tłumnie do waraszków pana Hardy.

Tem dopiero zaczęły się opłakane sceny: niszczono wszystko bez litości, wyrzucono wszystkie szczątki oknami z krzykiem i urąganiem.

Kiedy się to dalało, smutny widok przedstawiało mieszkankie ojca Simon, którego strzeżło kilku przywłaszczonych ludzi.

Stary ten rzemieślnik leżał rozciągnięty na łóżku, mając przewieszoną głowę chustką, a pod

której wyglądały siwe włosy, krwią obroszoną twarz jego była blada, oddech ciężki, oczy osłupiałe.

Marszałek Simon, stojąc przy łóżku, schylił nad ojcem, śledził w rozpaczy najmniejsze znaki życia umierającego starca, a doktor zaczął słabnąco biecie pulsować.

Głębokie milczenie panowało w tym pokójku; ciszę jego przerywały tylko tłumione ikania Rózy i Blanka, bli ciężkie westchnienia ojca Simon.

Sucha był wprawdzie oczy marszałka, stał on pwny, mierzący, wzrok jego wlepiony był ciągle w twarz ojca, ogładzał się tylko kiedyś niktąją do doktora, chcąc od niego zasięgnąć wiadomości o stanie chorego.

Doktorem tym był Balesinler. Nagła doktor dał znak. Marszałek Simon, oca z niego nie spuszczając, zawołał: — Nadzieja!..

— Mości kłacie, puls nieoło wamienia się... — A więc przyjdzie do siebie — rzekł marszałek.

Nie trzeba się jeszcze upewnić w nadziei, model kładąc: — odrzekł poważnie doktor — puls

się wamaga, skutek to mochny, do uóg przyłożonych, synapiem, ale nie wloim jaszce, jakie będzie następowo tego przesilenia.

— Ojcie! ojcie!... czy słyszecie mnie? — zawołał marszałek, widząc, jak starzec niesio głową poruszony i lekko szłałnął powieki.

W rzeczy samej niedugo potem otworzył oczy, tym razem czytać w nich było można przytomność umysłu.

Zjyście, mój ojciec... poznasz mnie! — zawołał marszałek, pełen nadziei, i nadął się. — Jesteś tu! Piotrze... — rzekł starzec siabym głosem — podaj... mi rękę... I lekko się poruszył.

— Mase... ja! mój ojcie! — zawołał marszałek, śleśkając ręce starca.

I nie posiadając się z radości, ukłękł przy łóżku i zaczął go całować w ręce, w twarz w głowę, wolaając: — Zyj!.. Bogu dzięki!.. zyj!.. wyzdrowieję!

W tej chwili krzyki walezących włóczęgów dożyły uszu kowalowego.

(Dalszy ciąg nastąpi).

UBRANA GOTOWE własnego, krajowego wyrobu taniej niż gdzieindziej w Krakowie, ul. Floryańska 7 (tuż przy Rynku). Związek katol. Stowarzyszenie zarejestrowane z ograniczoną poręką. Pierwszorzędny zakład krakiewski na zamówienia.

lat większą część zawartości. Nie wiele myślał, dął wody z karkafki i postawił, jakby nigdy nie był robuszy, że pan Benedykt po napiści się, nie pomał kamiany i dalej okrutnie Contrexxevilkę chwalił, pomysł sobie:

— Kiedy ci tak poczciwa woda białeńska smakuje i pomaga, to ci ej, robaku, zażawm nie będe.

I za każdym razem, gdy się pan Benedykt napił swej cudownej wody, pan Michał dolewał do butelki z karkafki.

Taka była tajemnica i „pakowność“ butelki i cudownego działania Contrexxevilkę.

Poznał te tajemnice nawbiwo pana Benedykta nowej choroby.

Ale nie nerek. Zachorował — na żółć, z trytacy.

Duchy w Anglii.

Z powodu wygłoszenia w Rymie przez prof. Henryka Ferriego odczytu o spirytyzmie prasa rzymska rozprawia szeroko na temat: czy istnieją duchy?

Zwłaszcza dziennik „Messagero“ zainteresował się tą sprawą i twierdzi między innymi, że klasyczny siemka, dla wierzeń w duchy jest — w co trudno uwierzyć — sienna, trzeźwa, wyrachowana Anglia.

Opowiada o duchach, w których prawdziwość wierzą nawet ludzie wysoce inteligentni, istnieje tam legion.

Jako istna gniazdo duchów i widm słynie w Albionie od lat bardzo dawno opactwo Newstead, siedziba lordów Byronów. Lord Byron zapisał, że widywał nieodkryte w nocie księżycowe brata Nerona, legendowego złego ducha rodziny, przeobrażającego się w habita i uniesiony i znikającego wśród drzew ogrodu. Inny duch rodziny, sir John Byron, przezwany Malym, miał przeświadczać się również o północy po komnatach opactwa. Jedną ze służących twierdził nawet, że widziła go w biały dzień, siedzącego w fotelu przy kominku i czytającego starej książki foliant.

Słynny autor amerykański, Washington Irving, wspomina o Białej Damie, która jedna z kuzynów jego, należąca do rodziny Byronów, widziła w opactwie, wkraczającą do pokoja sypialnego przez ścianę i znikającą w ten sam sposób.

Znane jest także w Anglii opowiadanie o duchu siru Henryka Richa.

Sir Rich, skazany na śmierć za zdradę stanu i ścięty w 1649 r., ma zjawiać się od tego czasu regularnie w słynnym pokoju sypialnym swojej Holland-House, trzymając się głowę w ręku. Zjawisko błądzi po pokoju bez celu, potem znika, aby zjawić się nocą następną.

Córka lorda, lady Diana Rich, wróciwszy pewnego dnia z przechadki po ogrodzie do domu, opowiada, że w ogrodzie zjawił się jej duch tajemniczy i towarzyszył jej podczas przechadki.

W mieszkaniu w ten sposób lady Diana zmarła nagłe. To samo miało się zdarzyć także jej siostrze.

W Szkocji słynie obok opisanej przez Waltera Scotta w powieściach „The monastery“ i „The Abbot“ Białej Damy z Avenell, także Joczana z perlam, nazwana tak z powodu perel dołączonych, mających złoty koronek jej szaty.

Prócz tego króć wśród Anglików mnóstwo opowiadań o duchu bergowym w opactwie Walton, krążącym po komnatach w samej króć okrytej; o Białej Damie w Salisbury Hall, skunającej po krągłankach zamku kochanka swego; o Białej Damie w zamku Blenkinsop, mającej miejsce w którym sgarbany jest skarb olbrzymi, wreszcie o Białej Damie z Bradford, która zjawiała się swego czasu okrutnemu grabieżni na Bradfordzie, aby przeskoczyć w zamierzonej przez niego rzeki.

Jak widać z powyższego, nie tylko przyślowej trzeźwości Anglików, nie myślni bynajmniej na bójnej wyobraźni.

Mordercy 24 dzieci.

Pisma hispańskie donoszą o strasliwym wypadku, jaki w ubiegłym tygodniu odkryto w Sewilli. Od dłuższego czasu mówiono o w Sewilli, że siewe tamtejszy Felks Molina i jego żona w srobroczny sposób pozabijali się swoich dzieci. Więści te nurtowały wśród uboższych mieszkańców, wreszcie doszło do tego, że sprawa musiała się znać policyjnym tygodniom sąrašonem dokładną rewidz w mieszkaniu Moliny. Z początku nie znaleziono nie podejrzanego, kiedy jednak podniesiono deski od podłogi, sawozano, że ziemia pod podłogą jest w kilka miejscach poruszona. Zaczęto szukać i wreszcie znaleziono tam szkielet 24 niemowląt. Okazało się, że Molinowie mieli 26 dzieci, z których dwójke tylko zostawił przy życiu, resztę zaś zamordował zaraz po narodzeniu.

Zbrodniarzu aresztowano. Policyja z trudem zdolała ich odprowadzić do więszenia, gdyż tłum, otaczający dom, chciał wykonać na nich doraźny sąd.

Biedna Marysia.

(Z krakowskiego bruku).

Pamiętko K. miał ładną służącą, Marysję. — Dzielawka była młoda, nie miała jeszcze skończonych 17 lat, dobrze sbudowana, tęgą i krawka, co widać było już choćby po ramięchach na mięt twarzy. Lubiono ją, bo była wesoła, dobra, pracowita, umiała się bawić z dziećmi, jednym słowem idealna służka. Ale w dzisiejszych czasach nawet idealny mając i zw. „felcr“. Marysia kochała się i to w niewiele od niej starszym szceniaku, który jej widocznie odgrywał wjeśmrodłość, bo stała jej towarzyszy przy zakupnie, co było powodem, że Marysia wreszcie „o miasta“ najmniej o godność później, jak była powinna. — To był ów „felcr“ Marysia.

Jakos się tak stoczyło, że Marysia, sama nie wiedząc czemu, odeszła ze służby. — Widocznie chciała sobie poszukać innego chleba, panna na przysywo, że ten mądry, kto nie z jednego pieca chleb jadł i posła.

Wczoraj jednakże wieczorem ładna Marysia zjawiała się znnowu u państwa K. i odrzucając: — Proszę pani, czyhy mnie pani nie przyjęła od 15-go?

— Na nowo? Przecież sama odeszła!

— Tak, ale ja już wolę u państwa —

— No, a cóż ci się stało takiego? — spytała ją pani.

— Wie pani, jabym była znalazła służbę, żeby nie ten pan.

— Co za pan?

— Ano, powiedział mi, że u jednego państwa trzeba służyć. Poszłam. Pani była chora i to ciężko podobno, wyszedł więc pan, żeby się ze mną ugodzić. Byliśmy w kuchni. Pan mi mnie spytał, jak mi na imię, zaczęłam mu głaskać pod brode, ja nie, No, bo com miała robić?

— No, i cóż dalej?

— Ano, zamiał mówić o piacy i robocie, pan zaczął mi się znnowu przepatrywać, potem zamknął drzwi od kuchni, tak, żehy nie widział. Ale ja widziałam.

— Treba mu było odrzucić co powiedział.

— Tak, a jakżem miała mówić, kiedy umniejszać miał, że mi się w oszech śmiało. Dopiero, jak mule posocawał w „gembu“, takem się wyrwała i powiedziałam mu, że jak mnie nie puścił, to mu palną głowę rozbije.

— A on?

— Jakhy nigdy nie. Myślał pewnie, że to taka sobie dzietowyna i dalsze znnowo do mnie. Powiedziałam mu, że będę krzywdzić, on nie, ale już mi tego było za duzo, chwyciłtamt jakimś obrabi i chłusam na niego pomysłami. Zanim się obaczył, odeknęłam drzwi i uciekłam.

— A cóż to za pan? Miody jeszcze?

— Nie, był miody, no. — Ale jucha stara, lysa i bezębów i zachęcało mu się.

— Umilk, poczem zaczął sproszać:

— No, przajnie mnie pani od 15-go?

— Owsem, przjydź.

— Bo to, widy pan, te panowie to są strasne. I żeby tu jeszcze młodzi, ale takie stare...

Biedna Marysia. *zgrz.*

Z dni postnych.

U mnie w domu, w kuchni cieża, Próżno oko ognia siodzi.

— Zom jest na rekolokach, A kucharka, u spowiedzi.

Na sarderkę, z wodą ciasto Pokojowa deiz rozczarę.

Treba pokoi, a wieg pójde Do Hawelli na sandaczka.

Panny z bałw pomozone Ze tańszyzy nabyt wiele, Drzemki pilnie na odcychach, Chrapią głośno, choć w kościele.

Potem z skrobca, jakby trusio Spieszę żywo do spowiedzi, Poczem bacznie za pokie, Za chłopcami bacznie siodzi.

Odszukały swój ideał, Sile ucieczem warck zamglony, Zapytajcie okiem, kiedy Kiełży wygości ich z ambony?

Nadaremno to pytanie, Bo dziś chłopcy, samobly, Próżno kiedził nawet w poście, Na Józefa... daj śluby.

Zobęć dziewczę, coze nadzieję, Nud ze skrobca „grzeczki żale“, Gdyby jaki posag miał, Byby ślub twój... w kamawale!

Emil Nelin Gordzewicz.

Prosimy odnowić prenumeratę!

Prenumerata miesięczna w Krakowie i Podgórzu: 1 kor. (z odnośnieniem do domu i K. 50).
na prowincji i 1 kor. 50 hal.
Numer „Nowin“ kosztuje w Krakowie i w Podgórzu 2 centy, na prowincji i 3 centy.

Wszyscy nowi abonenci otrzymają streszczenie powieści „Nowy Żyd Wieczny Tułacz“.

Co słychać w mieście?

Kalendarzyk na wtorek.

Teatr miejski: „Car samowarowiec“.

Chromofotograf: ul. Florjanska 4, otwarty od 9 rano do 5 w nocy.

Przedstawienia kinematografu: Teatr Kinet 5 przedtawienia codziennie o g. 8, 8 1/2 i 8 3/4. Cytel Edison g. 8 w.

Wybory z wielkiej własności.

Dotychczas odbywają się wybory do Rady miejskiej z kole wielkiej własności. Liczba głoszących w tem kole wynosił 246. Głosowanie odbywa się w jednej sekcji w sali Rady miejskiej.

Komisji wyborczej przewodniczą wiceprezydent Szmarzyński, a ramienia Rady miejskiej zasiadają: komisarj radcy Sured i Kroc; a grona wyborców pp. Fr. Leger i I. Poser. Ze strony magistratu wchodzi w skład komisarij konc. dr. Jan Wydro i komisarz p. Fr. Górski.

Ruch wyborczy był niewsklye ożywiony. Do 1021 głosowało już przeszło 100 wyborców.

Jak wiadomo, w kole tem kandydują z ramienia demokracji pp.: W. Beninger, prezydent Leo, dr. Merz, dr. St. Ponikło i A. Sulikowski. Szóstym kandydatem jest p. Margules, kupiec.

Wybory skłócały się o godz. 5, rezultat zaś znanym będzie około godz. 6 wieczór. Nie ulega wątpliwości, że lista demokracyczna zwycięży.

Nareszcie będziemy, zdaje się, mieć już na serwo głosów. Wprawdzie kwiecień darzy nas na przemiany deazemem i pogodą, jednakże nogał mamy już ciepło, co widać choćby już po ruchu ludności na plantach, a nawet i na ulicach. Planty już zaczynają zielenieć. Z pod ziemi wykonywały się już drobne zdziesiątki trawy.

Kwestyjnacy przyszedł już powoli pajął. Niedziadego już planty przystają się w zieleni i kwiecie. Wielkaż nam możemy już mieć obrączony kwiecień i wszystkie mi ezarami wiosny. O ile nas naturalnie, kwiecień-plemie nie zawiedzie.

Wiec stracy polskiej odbył się w sobotę wieczorem w ujeżdżalni przy ul. Rajskiej. Wiele zgromadził bardzo znaczny zastęp osób ze wszystkich stron naszego miasta. Zagłębł przez „Stracy“ p. Bartoszewicz, powojeniaw wspomnienie 114 rocznicy bitwy Białej Góry i omówił stanowisko naszego społeczeństwa wobec ustaw antypolitycznych. Podniósł cele „Stracy“, na pierwszym miejscu: obronę języka polskiego. Prof. M. Magiera wygłosił następnie referat o potrzebie obrony duchowych i materialnych interesów narodu polskiego. Referat mówił o spadku polskiego handlu i przesyłał, który wydzierzał nam Prusacy. Wspomniał o 300 tysiącach koron Rohrmas, przeznaczonych na „Schulvereen“ na Śląsku i przeciwstawil temu obłądzenie polskiego społeczeństwa. Drugi referat, poświęcony rocznicy Kocietaskowickiej, wygłosił dr. Ignacy Wróbel.

Następnie rozwinęła się ożywiona dyskusja na temat obu referatów, w której zabierało głos wielu mówców. Robotnik p. Grochał wzywał do występowania wszystkich obywateli bez względu na przekonania polityczne, do „Stracy“.

Stowarzyszenie kupców i młodzieży handlowej odbyło w sobotę wale zgromadzenie, na którym po referacie p. Schillera uchwalono jednomyślnie złączyć się z Kongregacją kupiecką. Dłuższą skępy w tej sprawie poromocno wydziałowi. Przesztem wybrano ponownie p. Augusta Porębkiego, wiceprezesa p. Schillera, sekretarzem p. Drukiewicza, skarbnikiem p. Stef. Porębkiego, gospodarzem p. Trzaskowicz, bibliotekarzami pp. Mich. Porębkiego i Walentego Jakubkowskiego. — Do wydziału weszli pp.: Haiski, Jarosz, Rusz, Leszczyński, Lipiński, Marlin, Masłanka, Marwan, Fagard, Fura, Skalski, Ślimakowski, Wesołowski, Świątkowski i Król; do komisji rewizyjnej pp.: Izycki, Ślaskowski i Świński.

Liga P. P. pize nam: „Bezprawnika bezczelność domoroślego kękatyaty p. Karola Eibenschutza, zamieszkałego we Lwowie przy ul. Śnieżnej, l. 6, a zastępującego berlińskią firmę, uszczęśliwił nas za drogie pieniądze pruskimi nazwanymi sztucznymi, zasługuje na przykładnie napiętnowanie. P. Eibenschutze nie tylko, że nie uznał za stosowne zerwać wobec prądu dzisiejszego stosunków

z Prusakami, ale ma jeszcze bezczelność rozpływać ciorty w niemieckim języku, do takich zarządów dłu w kraju. Przestregamy ogół polski przed tym domorozym bilowycykiem.

Przezdoga dla kupców przed pruskim agentem reklamowym artykułów. Przedsiębiorstwo berlińskie, dostarczające plakatów, kalendarzy i innych artykułów reklamowych, liczące widocznie na osiągnięcie naszej akcji bojkowej — wysłał w tych dniach do Galicji obłądzonego swego p. O. Brandesa, który już piękniami kartami zapowiada swoją cenę wysięp. Przestradz należy kupców przed tym panem — i namiecić, że krajowe zakłady fotograficzne, krajowe litograficzne i drukarskie, a wreszcie zakłady polskie w Pleszewie i Warszawie dostarczą wszelkich artykułów reklamowych z tego działu.

Dotychczasowa gospodarka pedagogiczna, urządzona wczoraj staraniem sekcji odczytowej „Ogniska nauzytelkowskiego“ krakowskiego, toczyła się na temat: „Praca domowa młodzieży, a wymagania szkoły“. Referentka p. Januszowska wykazała konieczność i pedagogiczne znaczenie wyznaczenia ze strony szkoły przygotowywawcej pracy uczniów i uczenia w domu. Tym sposobem bowiem wytrabiał się w młodzieży poczucie obowiązku i zamiłowanie pracy. Szkoła na przeciwieństwo szkolne są po większej części urojone, a jako powody mianemnego zwiększenia w szkole podlegała referentka: 1) obciążeniu młodzieży niepotrzebnymi częstymi dodatkowymi lekcyjami w domu, w n. p. języków obcych i muzyki; 2) brak nauki w klasie spowodowany roztrącaniem i nerwowością dzieci, wywołane prowadzeniem dzieł na nieodpowiednim stopniu do tastra, czytaniem nie stosownych książek i t. p.; 3) brak zdrowia, nieodpowiedniość młodzieży i przynajmniej jej przed rodzicami do nauki ponad siły, aby tylko otrzymała pomocę do wyższej klasy; 4) niemiętności uczenia się, mechanizmem wykonywania lekcji, a czego skutkiem wale nie wymaga. Wskazaniem środka zaradczego zakończyła referentka swoje interesujące wywody, nagrodzone oklaskami.

W dyskusji, jaka się pod powyższym referatem wywiązała, p. Kaczurba podniósł wadliwie podgrzeźnki szkolnych, jako ważny powod udróżnienia pracy domowej, uczniów i podał młody zwolania wieści rodziców, który u władz odcychnych winien domagać się gruntownej i rychłej zmiany podgrzeźnki i zaopatrzenia ich w lepsze rękycy.

Byłi rozmowa przez p. Kaczurkę poparł gorąco p. Robak i zachęcił, aby wieści rodziców pokonył się z kongresem szkolnym, jaki w roku bieżącym urządzi krajowy Związek nauczycielstwa galicyjskiego, na co liczenie zgromadzenie rodziców zgłosiłi wszyscy sąc jednomyślnie. Nado domagał się mowca uczelni dla młodzieży, gdzieby uczniowie mniej zdolni i nie mający należytej opieki domowej i bieżni mogli się przygotowywać do lekcji pod okiem osób fachowych.

P. Wasilowska wyraziła nadzieję rozłożenia sągę do młodych młodzieży. Przemawiał nadto pp.: Koczurka, Łowicki i inni.

Krakowska sekcja „Zjednoczenia gędziów“ przelała wczoraj telegraficznie postowi Małachowskiemu podziękowanie za gorące poparcie żądań sągdiów-szkich.

Bojkot twórców drukarskich w leźnolictwie. Komisja wykonała dla sprawy następną wyrobów drukarskich z leźnolictwa, wybrała — jak donosi „Przegląd leżnolictwa“ — swym prezesem dra Kwadniczkiego, wiceprezesami dra Demskiego i aptekarza Mikulskiego, sekretarzami dra Weimbergera i aptekarza Gradowskiego.

Doroczna wielka loterya gospodarcza obędzie się we wielki czwartek w ujeżdżalni przy ulicy Rajskiej.

Wystawa kart korespondencyjnych urządzona stowarzulen Towarzystwa „O wspanych stłach“ w lokalu Nienastającej Wystawy szkolnej, dotychczas zgromadziła kilkunastu wystawców. Najwybitniej przedstawiały się kartki znanego nakładcy p. Czernieckiego z Wielkiej główne reprodukcyjne malarzy: Tetmajera, Mehlera, Malczewskiego i innych. Okazały wygładają kartki wystawione przez zakład reprodukcji „Zorza“ w Krakowie, i „Lęga“ we Lwowie. Z nakładów bardzo duzo rozmaitych kartek wystawił salon malarzy polskich w Krakowie, Sobolew w Myslnolach, Fiechul w Turonowie, Baum w Turonowie, szwadł Kłowy T. S. L. Ziolkowski w Poznaniu — Uwagę zwracają nadto prace Trybalskiego w Krakowie, szwedziński portrety sławnych z historii polskiej postaci. Jest również kilku wystawców, którzy okazali portrety kart artystycznych na t. pp.: Anna Harland Zajączkowska ze Lwowa, Adam Sadowki z F. Witkiz z Krakowa. Wystawa otwarta odniednie od 9 do 1 i od 3 do 8 w lokalu przy ul. Straszewskiego l. 28.

Wstęp wynosił 20 h. Wyniatwa potra do końca kwietnia.

Znaczną zguba. Wczoraj po południu zgubiono na plantach między ul. Sławkowską i Sroczyńskiego alby leżących z zegarkiem damskim z Monogramem I. M. Łaskawą znalazła zełbę zgubę odda na ulęg Sławkowską l. 24 oficyjny, partę, gdzie otrzymała swoją nagrodę.

Służba zakładu czyszczenia miasta, głównie zaś kanalizacyj, domagają się podwyższenia płacy. Przed kilku dniami była delegacja kanalizacyjna i prezydenta miasta, który przyszedł jej załatwić tę sprawę w dniech zyczeń szkieł. Dotychczas pojawiły się pogłoski, że służba

NAGŁANIEJ w Krakowie ul. Grodzka Nr. 58.

Dokładnie uregulowane zegarki, zegary pendulowe, budziki,

Pierścionki i wszelkie inne
Złuczuszki wyroby
Koleżyki złote i srebrne

Emil Goldwasser w KRAKOWIE
ul. GRODZKA Nr 58

Cenniki na żądanie darmo.

